

bringes til ophør på grund af omstændigheder, der skyldes agenturgiveren. Af betænkningen s. 134 fremgår det, at det er arbejdsgruppens opfattelse, at reglens væsentligste anvendelsesområde vil være omstændigheder, der kan tilregnes agenturgiveren. Arbejdsgruppen finder således, at forhold, der ikke kan tilregnes agenturgiveren, men skyldes omstændigheder, der er uden for dennes kontrol, kun i begrænset omfang bør give mulighed for, at agenten kan bringe agenturforholdet til ophør og samtidig bevare godtgørelseskravet.

Efter bestemmelsens *nr. 2, litra b*, bevarer agenten endvidere retten til godtgørelse, hvis aftalen bringes til ophør på grund af agentens alder, svagelighed eller sygdom. Det er endvidere et krav, at det af de nævnte grunde ikke med rimelighed kan kræves, at agenten fortsætter sin virksomhed. Spørgsmålet om rimeligheden i at fortsætte virksomheden må bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.

Efter bestemmelsens *nr. 3* har handelsagenten ikke krav på godtgørelse, hvis han efter aftale med agenturgiveren overdrager agenturkontrakten til en anden. Baggrunden for reglen er, at agenten gennem afståelse antages at have fået vederlag for kundekredsen. Godtgørelsen afskæres, uanset om vederlaget for overdragelsen må antages at være mindre end den godtgørelse, som agenten ville have haft krav på, hvis der ikke var sket overdragelse. Godtgørelse afskæres også ved overdragelse uden vederlag.

Til § 28

Det er efter forslaget en betingelse for at bevare godtgørelseskravet, at agenten senest 1 år efter agenturaftalens ophør har meddelt agenturgiveren, at krav på godtgørelse vil blive fremsat.

Fristen løber fra den dag, aftalen ophørte, og ikke fra opsigelsesdagen.

Agenten behøver blot at meddele agenturgiveren, at han vil kræve godtgørelse. Det er ikke nødvendigt ved meddelelsen at præcisere kravets størrelse, men inden rimelig tid efter fremsættelsen må kravet dog være opgjort.

Til § 29

Den foreslåede bestemmelse gennemfører direktivets artikel 19, hvorefter parterne ikke, før kontrakten er ophørt, kan fravige reglerne om godtgørelse til skade for agenten.

Dette afskærer formentlig ikke parterne fra i opsigelsesperioden - dvs. efter kontrakten er opsagt, men inden ophøret af aftalen - at indgå aftale om godtgørelse, der stiller agenten ringere, end hvad en bedømmelse efter forslagens §§ 25-27 ville føre til.

Til § 30

Spørgsmålet om konkurrenceklausulers gyldighed afgøres i dag efter aftalelovens § 38. Kommissionsloven indeholder ikke bestemmelser om konkurrenceklausuler.

Direktivets artikel 20, der foreslås gennemført ved § 30, fastsætter forskellige krav til konkurrenceklausuler, herunder krav om skriftlighed og om, at konkurrenceklausuler højst kan gælde i 2 år fra agenturaftalens ophør.

Det kan ikke anses for givet, at tilsidesættelse af disse krav ville medføre ugyldighed efter aftalelovens § 38, og det er derfor fundet nødvendigt at medtage en særlig bestemmelse om konkurrenceklausuler i lovforslaget.

I *stk. 1, nr. 1-3*, er de vilkår opregnet, som er betingelser for, at en konkurrenceklausul er gyldig. En aftale, der kun delvist opfylder betingelserne, binder kun handelsagenten for så vidt angår den del af aftalen, der opfylder betingelserne.

Bestemmelsen vedrører alene aftaler om begrænsning af agentens erhvervsvirksomhed efter agenturaftalens ophør. Aftaler om begrænsning af agentens konkurrerende virksomhed under agenturforholdets beståen, falder således uden for bestemmelsen. Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

I *stk. 2* fastsættes det, at konkurrenceklausuler højst kan gælde i 2 år fra agenturaftalens ophør. Dette hindrer dog ikke, at en konkurrenceklausul vil kunne tilsidesættes i medfør af aftalelovens § 38, stk. 1, også selv om 2-års fristen er overholdt, hvis den går videre, end det er påkrævet for at værne imod konkurrence, eller hvis den på urimelig måde indskrænker agentens adgang til erhverv.

Den foreslåede bestemmelse i *stk. 3* præciserer, at der også er mulighed for at tilsidesætte konkurrenceklausuler i medfør af aftalelovens § 38, stk. 1, selv om klausulen opfylder betingelserne i stk. 1-2.

Derimod har man ikke fundet at burde medtage en henvisning til aftalelovens § 38, stk. 2, om ansættelsesforhold. Det må antages, at domstolene i de særlige tilfælde, hvor der foreligger et ansættelseslignende forhold, under alle omstændigheder vil anvende princippet i aftalelovens § 38, stk. 2. Der henvises i denne forbindelse til det anførte i betænkningen s. 139 f.

I det hele taget udelukker stk. 3 ikke, at konkurrenceklausuler tilsidesættes efter andre regler, f.eks. aftalelovens § 36.

Til kapitel 3

Kapitlet omfatter *ansatte* handelsrejsende, jf. herved de almindelige bemærkninger pkt. 2.